

Hétfőn

Január 26.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADAI ÉRTESÍTŐ.

1846. első félv.

5.

4-ik évfolyam.

Kz ÉRTESÍTŐ, melyben adás-vevés, kereskedési- gazdasági's más illyes hirdetmények közöltek. Debreczenben minden hétfőn, Nagy-Váradon esütörtökön jelenik. — Fél évi előfizetés házhöz küldve Debreczenben's Nagy-Váradon 1 — postán bár hová 2 — forintban. Klófizetni lehet mindenkor a' Tudakozóintézetben.

Ujabb tudósítás

a' próba tánczvizgalom iránt.

Alulírt, sokféle való foglaltatásai miatt, folyó év február hó 1-ső napjára kitézött, 's a' helybeli t. cz. polgári Casino' egyesület tánczteremében tartandó próba tánczmulatságra való meghívását, személyesen nem tehetvén, — midőn azért a' t. cz. mélyen tisztelt közönség előtt ezennel bocsánatért esedezik — hivatkozván az Értésítő 4-ik számában közrebocsátott alázatos meghívásra ennek ismételtetése mellett jelenti, hogy a' mondott tánczmulatságra való bementi jegyek, a' bál napjáig. Szikszay József ur helybeli kereskedésében és a' tudakozó intézetben 30 pengő krjával, bál napján pedig 40. p. krjával ugyanott, és a' pénztárnál válthatók.

Debreczenben Január 25-kén 1846.

Veszter Sándor.

(D.) Folyó hó Január 31-kén a' bécsi nagy sorsjátéknak

FŐ és UTÓHÚZÁSA

okvetlen meg fog történni, melyre sorsjegyeket leszállított aron kaphatni a' debreczeni tudakozó intézetben. —

(D. 4.) HIRDETMEYNY. (2.3.)

A' debreczeni polgári Casino egyesület az 1846-ik évi január 18., február 8., ugyszinte 22-kén részvények utján tánczmulatságokat fog tartani a' „Fehérlő” című nagy vendégfogadó tánczteremében, — mely farsangi vagy időtöltésbeni részvételre a' t. cz. közönség tisztelettel felszöllittatik. — Egy részvénynek ára mind a' három tánczmulatságra 1 frt. 12 kr., egy bementi vendégjegyé pedig 40. kr p. p. — Az aláírási iv körül is fog ugyan hordoztatni, de egyszerűsmind az egyesület szallásan mindenkinek számára nyitva áll. — Részvény-jegyek kész fizetés mellett január 8-kától fogva az egyesület' pénztárnokánál vasárus Egeressi Fajosnál — vendégjegyek — melyek csak a' rajtok nevezett tánczmulatságra használhatatnak — ugyanott és a' Casino' szallásán lesznek szerezhetők.

A' heveendő tiszta jövedelemnek egy része a' nyomorgó emberiség' felsegállításra alapított jótékony intézet' további gyarapítására fordittatik.

Költ Debreczenben, a' fentnevezett Casino' 1846-ik évi január 31-án tartott biztossági üléséből.

Csonka Károly, egyesületi jegyző.

Eladó bükköny

Röböl's véka számar eladó találtatik a' Nváradai tudakozó intézetben. —

Alulirt tisztelettel jelenti a' nagyérdemű közönségnek, hogy nálla az 1834-ki status lotteriából sorsok, a' bécsi ár szerint találtak, melyeknek húzásuk e' f. év Február 1-sődn lészen, ezen sorsok, a' még hátra lévő kevés számokra is gazdagon ellátott nyereményekre néve, minden statusok lotteriából sorsok között a' legjobbak és legkedvezőbbek, azért is mivel már csak 35,000 sorsok vannak ezen lotteriában, melyek között az évben 1800-at húznak ki, 's így minden sorsra egy bizonyos nyeremény esik, későbbi húzásokban pedig egy ilyen sorssal 225,000, 250,000, 300,000, és 320,000 forint p. pénzben lehet nyerni, az érte kiadott összevet soha el nem veszi, sőt az 1834-iki terv szerint a' meghatározott ár kétszeresen t. i. 500 forintért 1,000 forint bizonyosan nyerni fog az utolsó húzásban; ez évi nyeremények e' szerint vannak, u. m. egy bizonyosan nyerni fog 200,000 forint pengő pénzben, egy 35,000, egy 15,000, egy 12,000, egy 7,000, egy 6,000, négyen per 5,000, négyen per 3,000, négyen per 2,500, öten per 2,000, tízen per 1,500, tizenötön per 1,100, húszan per 1000 ötvenötön per 900, hetvenen per 800, nyolcvanötön per 750, százhuszan per 740, és 1391-en mindenik 720 fr. pengő pénzben. Ezen 1834-iki status lotteriából vannak az alulirtal még tíz részvényi játékok mindenik öt ötdrész különböző numerusokból álló sorsokkal egy ötdrész nyereményt öt pengő frt. előre való fizetésért, mely csak azért is igen jutányos mivel ilyen öt ötdrész sorsok, a' mostani ár szerint 800 pengő forintot felül érnek, mely részvényi játékok különösen ajánlatnak. — A' lembergi házra is vannak sorsok, páros és páratlan számmal, melyek között az első e' f. évben Január 31-én még két húzásban minden nyereményekre játszanak, csak az alulirtal 2 fr. 50 kr. az utóbbi páratlan számmal pedig a' melyek csak egy húzásban játszanak 2 fr. 20 kr-ra lehet kapni.

NVárad Januárius 5-kén 1846-ik évhen.

Faur Gábor m. k.

(D. 7.) **Téli meleg fürdés.**

(1. 3)

Alulirt tisztelettel jelenti, hogy a' debreczeni Nagy erdőn lévő fürdőbeli vendéglőt általában, minthogy minden héten Szombaton és Vasárnap meleg fürdő és szoba várja készen a' vendégeket, hogyha azoknak tetszeni fog, illő ebédrel és vacsorával mint új vendéglő, a' legutányosb áron fog szolgálni

Debreczenben Január 18-kán 1846.

Lukácsik Gábor,
mostani vendéglő.

(D. 8.)

(1. 3)

Ház, föld, lovak, szarvasmarhák,

Debreczenben, Kis Csapó utcában a' 383-ik számalatti ház, a' N. erdő felé vezető ut mellett csinosan bekerített föld, szabad kézből eladók. — A' szepesi pusztán egy tanya haszonbérbe adandó, az ott találtató hámos vonó, gulya és ménesheli lovak és szarvas marhák eladók. — Bővebben értekezhetni róla a' tudakozó intézetben.

(D.)

RIADÓ LÁR,

Handián a' 2583-ik számalatti házban; egy szoba, konyha és kamara; — tudakolható Darabos utcán Nemes Erős Sándor urnál.

(NV. 6.)

Eladó borok.

(2. 3.)

NVáradon, nagy Magyar utcán, özvegy Csapdáriné asszony házánál, több mennyiségű ó és új borok minden órán eladók.

(NV. 4.)

Eladó ó borok.

(3. 3.)

Sz. NVárad városában a' Kőrös utcán, asztalos Nagy József ur házánál több évi bakator veres 's többféle 1836-iki ó borok találtak illendő áron.

(D. 3.) **A' DEBRECZENI CASINÓI EGYLET (a 3.)**

f. hó 12-ik 27-ik és jövő télutó 3-ik és 17-ik napjain fogja szokott egyleti tánczvizalmait tartani, melylyekre egy részvényjegye a p. fr. egyes vendégjegy pedig 40 p kral lesz megszerezhető pénztárnok Kis Orban Janos urnál, tánczvizalmak estéjén pedig az egylet szállásán.

Táncztanítás NVáradon.

Alulirt, a' NVárad-Olaszi t. cz. közönségnek előre is tisztelettel adom hírel, hogy f. 1846. évi Február hó elején okvetlen elkezdem táncztanítási óráimat. Addig is a' már ott helybeli táncz mester Kálmán György urnál, mint általam megbízottnál — mindenki, ki részt kíván venni a' tölem leendő táncztanításban — magukat mielőbb bejelenteni sziveskedjenek, hogy megérkezésemmel, ez által is időt nyerve; — azonnal folytathassam táncztanítási működésemet. —

Veszter Sándor,
táncztanító.

(NV. 5.) **TÁNCZVIGALMI (2. 3.)**

értesítés

A' lövészegyesület az 1846-dik év Februarius hó 5-dik napja estvéjén NVárad városa teremében tánczvizalmat adni szándékozván 40 ezüst krajczárjával fizetendő bementi jegyek NVáradon Henrich István, Várad Olasziban Zomborly Antal urnaknál találtak. — Mely társaságos örömeztvére a' részt venni ohajtók szivesen meghívotnak.

Költ NVáradon Télelő 28-ik napján 1845.

a' Lövész Egyesület.

Kezdeté pontban 8 órakor.

(NV. 7) **Hirdetés.** (1. 2)

Alulírt mély tisztelettel jelenti, hogy e' folyó 1846. évben a' székhelyiúti nagy vendéglódagó díszesen bútorozott teremében két uri tánczvigalmat lészzen szerencsés adni, — az elsőt Január 29 én Csütörtökön, a' másikat Február 5-én ugyancsak Csütörtökön, a' hol is a' Nváradí barna hangaszkar legújabb zenedarabokkal fog működni, tellyes iparat rá fordítva, hogy a' t. cz. uri vendégeknek gyönyörteljes élvezetet szerezessen; ugyszinte hideg és meleg ételek, 's italok pontos 's jutányos aronni kiszolgáltatása által igyekezend megfelelni — Ki is mély tisztelettel elvárja számos uri vendégeit

alazatos szolgálat
his-tricsanya István
székhelyiúti haszonbérló.

Bementi díj 24 p. kr. — Kezdeté 7 órákor.

(NV. 8.) **Eladó új paplan.** (1)

Egy új selyem paplan, melynek egyike megy szín, a' másika setét zöld, a' kinek szándéka volna megvenni, jutányos áron megkapható. Utasítást ad a' Nváradí tudakozó intézet.

(D.) **Egy bólt,**

Debreczenben, Czeglédutczán, t. Derecskey József ur háza alatt, melly épen a' felső kapu mellett van, minden óran kiadó.

Ál (maszk) ruhák,

mindenfélék, különösen csinos új dominók, használatas véget egész farsangon által, jutányos díjért találatnak a' Nváradí tudakozó intézetben.

(D. 9.) **Lucerna mag,** (1. 3)

köböl 's véka számrá eladó találatik Nagy-Létán az uradalomnál.

(Folytatás.)

Ó év. (tehát mint mondám) Szeret-é ön tánczolni?

Uj év. Megvallom, hiba.

Ó év. Ez ismét öreg nyá! kedves druzsám, fiatal ember, 's a' táncz senkinek sem áll rosszabban, mint ifjúnak. Ifjúnak eluntságot, túlélegedést kell mutatni minduntalan; így lesz csak érdekes; a' tánczot hagyja ön az öregeknek.

Uj év. Ezt nagyon sajnálom. . . De hiszen amot nehány ifjat látok lejteni, bár igaz, hogy éltesebb hölgyekkel.

Ó év. Ah, azok elődsi ifjak, kik ide csak azért hivatnak meg, hogy napszámban tánczoljanak. Láthatja is ön, mint nem illik a' táncz fiatal korukhoz. . . Ellenben nézze ön eme koros férfiakat, milly díszes lejtik a' csárdást.

Uj év. Csárdást? Tehát Magyarhonban már magyart is tánczolnak? És épen csárdást!

Ó év. E' népies tánczot a' néptől vettük által, a' szegény adózó néptől, rokonszenyünk behi-zonyítására

Uj év. Ez már nagyon szép, e' rokonszeny-nek örvendek, 's hihetőleg, mióta a' csárdás fényes termekbe lejtetik, éreztetik is egyszer'smind önök a' néppel rokonszenyöket, 's azóta nekik is okuk van, vigabban szökdécselni?

Ó év. Mily túlságoskodás! valóban, ha s'rt-teni akarnam önt, kedvem volna e' gondolatot lagy-velejüségnek nevezni. . .

Uj év. Ha jól tudom, e' tánczot ezelőit lakodalmas táncznak nevezték.

Ó év. Rég volt az, édes druzsám! Még akkor a' menyegzőt fiatal párok szokták volt ülni, könnyen tánczolhattak, most az emberek csak akkor vetik fejökét a' házasságra, ha már kevés e-nyéb élvezni valót találnak maguknak.

Uj év. Urám, ön eljleszt

Ó év. Miért?

Uj év. Ma tehát a' fiatal emberek se nem vi-gadnak, se nem házasodnak? . . . Es én — meg-vallom — még e' farsangon házasodni akartam.

Ó év. Ah, ah! mit gondol ön? így taposni el szerencséjét! Maradjon nötenül, ha boldogulni akar; a' nötlen embert mindenfélét tárt karokkal fogadják; a' nőre legfelebb felesége néz jó szem-mel, mikor t. i. valami kérti valója van tőle.

Uj év. Pedig a' Tavasz olly szép

Ó év. Tan épen az ön szívének választottja?

Uj év. Nem egyszer andalítak szívemet édes ábrándozásba bájos mosolyai, az illatos, az ezerszínű virágok, a' rózsák és liliumok, melyek arczát ékesítik; kellemős termete, mint fris sarjak, zöld ágacsok, melyek szemünk gyönyörére bujnak ki a' föld gyomrából, elhintve virágokkal, vágyger-jesztő lombzatokkal. És elragadó hangja, melyet ollykor a' vig pacsirtának, ollykor a' sovargó csatogányának kölcsönöz; az édes suttogás, mellyel for-rasait himes völgyeken csörgedeztetik. A' nyílt, a' kristálytisza tekintet, mellyet tavak, és folyamák gyöngyöző vizein eláraszt; 's azon forró lelkesedés, azon mindent magával ragadó érzetméllyesség, melly egész lényén ölmölik. . .

Ó év. Ön egészen fölhevül, fölkelkesedik! Kerülje ezt, fiatal barátom; fiatal embernek lelke-sedni semmi iránt nem szabad, ez tapasztalatlansá-gának, világbani járatalanságának jele. Es épen a' Ta-vasz, vagy a' természetnek bármelylek leánya iránt; — ha még is gyors agar, szép patipa, sylphid ter-metű hintó, himes szövötű kelme, vagy phantasti-cus alakú butor, 's illy nemes tárgyak iránt lelke-sülne fel ön, — ez egészen más; de a' Tavasz! kinek szépságénél, bájjainál egyebe nincs. . . Ha csakugyan udvarolni akar ön, tartsa magát inkább a' Nyarhoz; ez gazdag özevnyő.

Uj év. Nem tagadom, sőt mi több, szép is, 's elég vidám kedélye van.

Ó év. Ez mind semmi; de édes, izletes gyü-mölcsei vannak, 's ez mindenek felett! Kész pén-zet nincs ugyan, 's nem is nemes aszszony, de a' zért több erdeje, mezeje, rétyei 's szántóföldei

vannak, mint némely nemes embernek szilvafaja, 's azok is rakva gyümölcsökkel, mikor t. i. a' jég el nem veri, mely sorscsapas, ha beáll, annál kellomelenebb, mert csak akkor venni rajta észre, hogy ragyás.

Uj év. Oh de a' Tavasz! a' Tavasz!

O' év. Ön tapasztalatlan, jó druszácskám! . . . 'S mit mond ön még az Őszhöz.

Uj év. Szegény öreg!

O' év. Psz! (Tjedve körültekint). Hogy mer ön így szólani! ha meghallaná! Elülhet Tavasz és Nyár e' kedves, szeretetre méltó hölgyecske mellett! Ennek vannak ám telt süreire! telt pinczéi! gyapjú a' mennyi kell És pénze! . . . De ha ezt néha elkölti is, a' legkiterjedtebb hitele, annyira, hogyha a' fölveti kölcsönt kamat fejében minden évben kétszer visszafizeti, magát a' tőkét szádadokig nála hagyják a' hitelezők; sőt terményeire előre százezerket vehet föl, szántól kilenczvennek levonása mellett.

Uj év. Ez ugyan gazdálkodás!

O' év. Milly szót mond ön ismét fiatal ember létere! Ha ön gazdálkodó 's takarékos akar lenni. előre elzárja az utat maga előtt, hogy valaha lángesznek neveztessek. Ha mégis közgazdaszatról, nemzeti gazdaságról szólna ön, ez egészen más, erről beszélhet ön, a' mennyit teszik, magán- és nyilvános körökben, mi mindnyájan úgy teszünk; de fiatal ember és takarékoság!

Uj év. — Régi ismerősim közzül alig látok itt valakit Mit csinál a' Hazafiság?

O' év. Oh, annak igen jól van dolga, nincs tizenhat éves leány. ki szép szavakkal nagyobb mértékben elaraszatnék, mint ő; ruhája tetőtől talpig rakva van szóvirányokból 's szép mondatok tarka füzereivel. . . . Ambár újabb időben kissé megcsökkent becsülete; gondolja ön e' fenhéjazást: egyszer nyilvános helyen azon követeléssel lépett föl, hogy kiméltessék meg a' cifra szósallangoktól, 's hogy örömebb látna, ha sok beszéd helyett tettel dicsőítették.

Uj év. Hisz e' kívánat nem volt olly rendkívüli.

O' év. Ugy-e? hát van-e köztünk legkissebb követelni valója, a' miben bőven nem részesítették? Nem tartunk-e mellette hosszú ékes beszédeket? nem akarunk-e Mátyás-szobort emelni tiszta hazafiságból? nem szakasztunk-e számos egyesületet szinte csak hazafiságból, hogy egy jó helyett kettőt, hármat, négyet csináljunk, mert annak csak nem mi vagyunk okai, ha az illy megszakasztás véletlenül felbomláshoz vezet? nem haragszanak-e köztünk elegendő szinte hazafiságból, hogy nem sokára vámot kell fizetnünk nemes ember létünkre?

nem szólunk-e magyar nyelven is? sőt nem olvasnak-e sokan magyar folyóiratokat, 's a' mi több, némelyek még önálló magyar munkákat is? nem zúgolódnak eleget és verekedünk ollykor vérgiglen? Remélem, a' hazafiságnak semmi kifogása nem lehet ellenünk.

Uj év. Mit csinál a' szerelem?

O' év. Ejh ejh, hogy visszatér ön kedvenc tárgyára! Úgy látszik, a' szép Tavasz nagy benyomást gyakorolt ön szívére. A' szerelemnek édes ha rátoctskám, igen sok foglalatossága van: többnyire büvöcskét játszik. Tizenöt éves fiatalág körül még néha mutatja magát egykori rózsafényében; azontul zsebbe, erszénybe 's pénzszekrényekbe rejtőzik; néha áldás után eseng, 's ha megáldatott, házi barát alakjában sok körül forgolódni; mióta az érettebb fiatalkor fontolva kezd vele bántni, a' glegények és tisztos matronák közt valahá fel a' levelhordói szerepet; a' telyes holdfényt csak sárga színe miatt bedveli, egyébiránt a' legörömebb társalog vele midőn szárvai vannak; sok epedő dalt kell meghalgtatnia, 's forró kézzorítással jutalmazza az ezüst szarv énekest.

Uj év. 'S ama szeretetre méltó testvérek, a' Kegyeletek, hogyan élik világukat?

O' év Szomorúan múltak ki az életből! Már rég megszűntek érdeket gerjeszteni a' nagy társaságban, 's azóta visszavonulva bus magányban tölték idejüket; így voltak egykor elrejtözve egy magányos szobában, midőn egyszerre a' sima falon rejtett ajtó nyílt meg, tiz francia színmű 's három regény gyilkossal és méregpoharakkal nekik rohant 's mindnyájokat leöldösé. Meg egy sem szabadulhatott, mert az egész borzasztó scena alatt veresbőültözött rémitő hóhérv állt csillagó pallossal a' rejtett ajtónál, 's a' ki szökni akart, szörnyet halt pallosa által, mi a' hatást rendkívül nevelé.

(Folytatása következik.)

Rejtett szó.

Egyik állat erdőn turkál,

De a' másik vízben úszkál:

Mond össze, 's így a' kettő.

Hires Muszka térítő.

Előbbi rejtvény.

Boeskor.